Paso Español

Store Hestedag 2013

Medlemsaktiviteter

Neonatal Isoerythrolyse hos heste

Basiskåring 2013

Årets dyrskuer

OKTOBER 2013

Medlemsblad for Dansk P.R.E. Avlsforening
14. årgang

Indhold

3	Formandens klumme	16	At mønstre en hest
4	Roskilde Dyrskue 2013	17	Basiskåring 2013
8	Det Fynske Dyrskue 2013	22	Avl eller køb?
11	Horsens Dyrskue 2013	25	NI hos heste
12	Hjørring Dyrskue	26	Nyt fra foreningen
13	Medlemsaktiviteter	28	Priser

Redaktion:
Charlotte Eichel Larsen

Mail: redaktion@pre-horse.dk

Materiale kan sendes på CD eller USB nøgle.
Husk frankeret kuvert, hvis du ønsker materialet retur.

Forsidefoto: P.R.E. hingsteføllet Astillo.

Tryk:
Christensens Grafisk
Rentemestervej 56 B
2400 København NN.

Oplag: 200 stk.

Næste Deadline: 1. februar 2014

BESTYRELSEN

Formand:
Charlotte Eichel Larsen
pre-forening@mail.dk
Solhøjvej 42, Torslunde
2640 Hedehusene
Tlf.: 21 48 52 11

Næstformand:
Maybritt Rønn
falconiana3@hotmail.com
Glavendrupvej 22
5450 Otterup
Tlf.: 53 31 66 99

Sekretær:
Hanne Kapitanska
hanne@p-r-e.dk
Salbyvej 195
4600 Køge
Tlf.: 23 36 70 71

Kasserer:
Irmelin Fasterholdt
irmelin@pre-horse.dk
Halen 4, Ørting
8300 Odder
Tlf.: 51 88 35 00

Medlem:
Gunvor Ejstrup
stuttericava@hotmail.com
Dybsøvejen 29
4750 Lundby
Tlf.: 22 13 08 43

Medlem:
Bo Wohlert Hansen
bo@pre-horse.dk
Truelstrupvej 15-17
4850 Stubbekøbing
Tlf.: 20 33 55 60

Medlem:
Tania Simone Thorsø Madsen
tania@pre-horse.dk
Åesvej 33
8700 Horsens
Tlf.: 28 90 07 02

Medlem:
Lika Ottosen
lika.ottosen@pro.dk
Stenmøllen 66
2640 Hedehusene
Tlf.: 51 78 47 90

Formandens klumme

Hvem i alverden har skruet op for tidens tempo? Jeg synes, at dagene flyver af sted og bliver lynhurtigt til uger og måneder. Og nu er det efterår igen.

Vi har været velsignet med den skønneste sommer med masser af sol og varme, og det har givet rejsebranchen store kvaler. De har slet ikke solgt de rejser, som de havde forventet. Men sådan er vi danskere. Er sommeren kold og regnfuld, kan vi vinde en konkurrence i "hvem pakker kufferten på den korteste tid". Men har vi sol og sommer, så bliver vi helst hjemme. Og her er jo skønt i lille Danmark.

Året skulle også gå hen og blive det år, hvor der er født flest P.R.E. føl. Og det på trods af, at der i år har været en tendens til stor føldødelighed på tværs af alle racer. Det blev til 27 føl, heraf 23 danskopdrættede. De 4 af dem er hopper, der er importeret drægtige. Vores race har også været ramt af føldødelighed. To hopper fik dødfødte tvillinger, en gik tom, en kastede 3 måneder før termin, tre føl døde i hammen og et føl døde bare 2 dage gammel – sandsynligvis af NI (Neonatal Isoerythrolyse), som I kan læse om inde i bladet. Havde alle føl overlevet, havde tallet været 37 føl. I snit ligger P.R.E. avlen på mellem 20 – 25 føl årligt, som er en rigtig fin tilgang til racen.

Vores race har også været rigtig pænt repræsenteret ved årets dyrskuer, og det håber jeg vil fortsætte. Foreningen har jo 20 års jubilæum til næste år, og her skal den simpelthen ha' på alle tangenter! Allerede nu skal vi planlægge, hvordan vi kunne tænke os at fejre foreningen, og alle medlemmer er velkomne til at komme med input, melde sig under fanerne og ikke mindst til et showhold.

Det var også i år, at vi så den nye basiskåring udført i praksis. Vi har været meget spændte på den, og jeg synes, at den er væsentligt mere håndgribelig og brugbar end den tidligere udgave. Det begynder at ligne det, vi forstår ved en kåring. Der var kun få heste tilmeldt, men det blev gennemført alligevel. De færreste ønsker at stille deres 3 års heste, og det er forståeligt, når man nu får point for racetype, helhed og gangarter. Tendensen er også, at det primært er hopperne, der stilles til kåring. Flere og flere hingste kastreres, og det er der en helt naturlig årsag til. Mange er ryttere og ikke avlere, og på danske ridecentre er det ofte ikke muligt at få opstaldet en hingst. Og er det muligt, bliver forholdene ikke optimale for hingstens daglige trivsel. Og alle hingste kan jo heller ikke være avlshingste.

Skuffende var det, at DAMOCHA ikke blev til noget i år, og det tror jeg, at der er nogle jyder, der er kede af. Vi afholder jo netop konkurrencen hhv. Sjælland og Jylland, så alle har mulighed for at deltage – og også for at undgå den dyre bro. Jeg håber, at vi kan tage revanche til næste år, og jeg håber især, at vi kommer til at se mange flere unge danskopdrættede heste. Det er jo vigtigt, at vi får bedømt vores avl.

Sommeren blev rundet af med Store Hestedag på dyrskuepladsen i Roskilde. Igen var vores race pænt repræsenteret, og vi havde travlt i standen. Det kan I læse mere om inde i bladet.

Der har været lidt flere aktiviteter i år, og det har været medlemmer, der har grebet bolden her. Ønsker man, at der skal ske noget mere i stil med hygge, "kom og klap en P.R.E.", fælles rideture osv., ja – så må man også selv yde en indsats. Vi har brug for nogle flere aktiviteter i foreningen, som omhandler det sociale, så bredden bliver plejet. Godt nok er vi en avlsforening, men foreningen tæller også ryttere, som er et af de vigtige fremtidsaspekter for racen og for foreningen. Vores drøm er jo, at avlerne her i Danmark kan forsyne rytterne med heste, og det burde de rent faktisk kunne på nuværende tidspunkt. Men hvorfor vælger købere så at importere frem for at købe dansk? Er vi for dårlige til at markedsføre vores salgsheste, eller avles der ikke det, som der er efterspørgsel på? Vi kan ikke bebrejde krisen for alt, og det er vigtigt, at vi sætter os selv nogle granskende spørgsmål om, hvorfor vi ikke får solgt vores afkom. Jeg tror, at det handler om, at køberne gerne vil have den færdige pakke. De ønsker at købe en hest, som de kan sadle op og ride ud på med det samme. Der er ikke så mange af dem lige nu, for de er for længst solgt – eller avleren har beholdt dem selv som sine egne rideheste. Der er også et andet aspekt. Vores race har det med at blive ret gamle. Så udskiftningen af den ene P.R.E. til den næste vil måske have en fremtidsudsigt på en 15 – 20 år! Men overordnet er det markedsføringen og fremvisningen af salgshesten, der vejer mest: Gode fotos, god salgstekst og gode, korte videoer. Og ved fremvisningen skal hesten fremstå flot klargjort. Det kræver meget tid, men hvad gør det, hvis det får hesten solgt?

Jeg vil ønske jer alle et dejligt efterår sammen med jeres heste.

Charlotte Eichel Larsen
Formand

Roskilde Dyrskue 2013

Af Charlotte Eichel Larsen
Fotos: Margrethe Mogensen, Charlotte Eichel Larsen

Det er jo altid spændende at se, hvordan vejret arter sig til årets dyrskuer, og i år fik vi heldigvis tørvejr. Hele 8 P.R.E. heste skulle udstilles, og vi gik i samlet flok om fredagen i høj sol for at overvære bedømmelserne. I år var dommeren Martin Bloch, som virkelig havde læst på lektien og gav en god, beskrivende og meget brugbar bedømmelse af samtlige heste.

Zuzette Kraft kom med sin buckskin farvede hingst, Ensueño JV, på 4 år. Han opførte sig velopdragent og med tilpas hingstepræg. Men det er jo altid spændende at komme på dyrskue med mange heste, gode dufte og udfordrende vrinsk fra andre hingste.

Mønstringsbanerne er desværre aldrig i nogen særlig god beskaffenhed. Godt 11 måneder efter årets Roskilde Festival bærer de stadig stort præg af festivalgæsternes affald og påfund med at grave øllene ned, så de kan holde sig kolde. Af kedelige erfaringer med snublende heste og forstuvede menneskefødder gennemgår nogle af udstillerne altid banen og får den renset for diverse efterladenskaber. Ingen ønsker, at hverken heste eller mennesker kommer noget til. Men det er altså ikke nemt at fremvise sin hest på bedste vis, når banen ikke er i optimal stand. Derfor bad Martin Bloch nogle af udstillerne om at trave et par ture til, så han var helt sikker på bedømmelsen af gangarterne.

Sara Krabbe kom med sin 2 års hingst, Cielo SK, som i 2011 var med i konkurrencen Skuets Bedste Føl, hvor han opnåede en fornem 2. plads. Så det var spændende at se ham igen og ikke mindst hans udvikling. Også han opførte sig rigtigt pænt, selvom han indimellem havde lidt svært ved at koncentrere sig. Men det er ganske naturligt for sådan en ung hest, der kommer med i byen og lader sig rive med af alt det spændende omkring dem.

Og det skulle virkelig blive Saras helt store motionstur denne fredag formiddag, for hun skulle også ud at løbe med sin 14 årige hoppe, Comprometedora 1 og dennes datter, Esmeralda SK, der ejes og blev udstillet af Tina Poulsen. Både Comprometedora og Esmeralda SK gik fuldstændigt scenevante, og det er slående så meget de ligner hinanden. Her har Comprometedora virkelig præget sit afkom.

Anne Birgitte Krogh kom med goldhoppen Lima de Cava. Den blev også udstillet sidste år, og man kan se, hvor meget det ene år gør ved udviklingen af hestene. I år er Lima 5 år, og hun er kommet godt med i bredden. Derudover var det også tydeligt, at Lima nu har prøvet en hel del mere end sidste år, og det afspejlede sig i hendes rolige og afbalancerede opførsel.

Gina Christensen kom igen i år med nu 3 årige Reina CXXXVI, som også har udviklet sig siden sidst. En meget racetypisk unghoppe i god udvikling.

Så var det Margrethe Mogensens tur med Holmgaards Limeña, som også er 3 år. Hun blev fremvist ganske nydeligt på den knoldede bane, og det var tydeligt, at der var trænet hjemmefra.

Til sidst var det Thea Maria Krabbe, der kom med Leyenda SK; en datter af Esmeralda SK. Igen var det tydeligt, at stamhoppen har slået igennem, og den kommer til at ligne sin mor fuldstændigt.

Derfor var det meget naturligt, at Sara Krabbe havde sat netop disse tre hopper sammen i en samling. Derudover var der en samling mere med Comprometedora, Esmeralda SK og Cielo SK. Dommeren valgte dog samlingen med hopperne til at gå videre til konkurrencen om Skuets Bedste Samling. Men desværre blev denne konkurrence ikke til noget, da der minimum skal være 3 samlinger til konkurrencen. Rigtigt ærgerligt, for jeg tror, at Sara havde en særdeles god chance for en vinderplads.

Efter en veloverstået mønstring gik vi i samlet flok tilbage til stalden, hvor vi også havde sat vores pavillon op. Vi har helt droppet at købe en erhvervsstand, for det kan for det første ikke svare sig. For det andet står vi så langt væk fra hestene, at sammenhængen mangler. Så i år var både stalden og standen godt besøgt; hvor især lørdag og søndag var meget travle dage. Vi fik snakket med mange interesserede, som var på udkig efter deres første P.R.E., og der blev udleveret en hel del brochurer. Roskilde Dyrskue er et fantastisk godt udstillingsvindue, og det er noget, vi skal benytte os af.

Jeg vil gerne sige tak til alle udstillerne for godt samvær i 3 herlige dage og ikke mindst tak til dem, som var med til at passe standen. Et stort tillykke til heste ejerne med de flotte resultater.

Til næste år har foreningen 20 års jubilæum, og her planlægger bestyrelsen noget særligt for dyrskuerne. Hold øje med hjemmesiden og foreningens Facebook profil, hvor vi vil efterlyse showryttere, hjælpere m.m.

Vi ses til næste år i højt humør!

Ensueño JV
23 point og ærespræmie

Harmonisk god type. Kønt hoved, lidt større øjne ønskes. Velformet og velrejst hals. God skulder. Manken middellang og velmarkeret. God overlinie. God længde på kryds. Lidt indfodet for. Passende føre lemmer. Lave dragter. Ret god skridt, lidt svingende for. Men fremadgribende og taktfast i trav. Meget taktfast.

Cielo SK
22 point.

Veludviklet unghingst af god type. Typisk af hoved. Velansat og velformet hals. Ret god skulder, særdeles god manke. God overlinie og godt kryds. Rene, tørre men noget fine lemmer; især noget fine forpiber. Energisk skridt. Lidt mere afskub ønskes i trav. Velformet og tiltalende hingsteplag, der endnu mangler lidt styrke.

Samling - Hopper
23 point og ærespræmie

En samling ensartede og tiltalende hopper af klassisk type. Typiske hoveder, velformede halse. Alle med god skulder og de fleste med god manke. God overlinie. Passende føre lemmer. De fleste med god bevægelse, en enkelt ret god. Hopperne viser et godt temperament i god balance og er flot fremført.

Comprometedora 1
23 point og ærespræmie.

Storrammet afbalanceret hoppe af klassisk type med god dybde og bredde. Typisk hoved. Velformet hals, god lang skulder. Særdeles god manke. God overlinie; dog en anelse fladt kryds. Føre lemmer, knap middellange koder. Ret god skridt, god og taktfast i trav. Velafbalanceret moderlig type.

Esmeralda SK
22 point.

Klassisk type, lidt kvadratisk. God dybde og bredde. Typisk hoved. Middellang lidt lavt ansat hals. Manken noget kort men ret markeret. Godt kryds. Passende føre lemmer, indfodet v.f. Ret god i skridt. Lidt mere takt ønskes. Ret god i trav.

Leyenda SK
23 point.

Tiltalende, velafbalanceret unghoppe af god type. Typisk af hoved. Velansat hals. God skulder og god overlinie. Godt kryds med korrekt haleansætning. Særdeles god skridt. Energisk trav, noget svingende for. Lovende unghoppe.

Lima de Cava
23 point.

Tiltalende hoppe af særdeles god type. Kønt hoved, godt øje. Middellang hals med lidt underhals. God skulder, god manke, god overlinie og bagpart. Indfodet v.f. Lille overben indvendigt for. God skridt. Taktfast trav; noget svingende for. Harmonisk hoppe.

Holmgaards Limeña
21 point.

Ret god type, i øjeblikket lidt uharmonisk. Typisk hoved. Velformet hals. Lidt stejl skulder. God manke. Noget vigende overlinie. Fransk for. Ret god i skridt. Lidt mere længde på skridt ønskes. Taktfast i trav. Mere afskub ønskes.

Reina CXXXVI
23 point.

Veludviklet muskuløs hoppe af god type. Passende dybde og bredde. Typisk hoved. Velformet og velrejst hals. God skulder og god overlinie. Muskuløst kryds med lidt højt ansat hale. Forlemmer kun passende føre. God i skridt. Lidt mere afskub ønskes i trav. Tiltalende stor hoppe, der endnu savner lidt balance.

Det Fynske Dyrskue 2013

af Maybritt Rønn

I år var racen repræsenteret med det største antal heste nogensinde. Fredag morgen var det en rigtig flot samling, som gik til bedømmelse. De udstillede heste var: ABRIL LXI ejet af Mette Andersen. Abril udstillede i kategorien følhopper, da hun havde et dejligt hoppeføl med ved siden.

BRIOSO LXVII ejet af Gitte Pedersen og ALBATROS Z ejet af Nanna Lyholm udstillede i kategorien ældre hingste. FALCONERO F ejet af Maybritt og John Rønn udstillede i kategorien 2 års hingste. NIAGARA III ejet af Maybritt og John Rønn udstillede i kategorien goldhopper.

Derudover var også Maximus Z fra Mette Andersen udstillet til præsentation samt Ebano LXXI fra Maybritt og John Rønn udstillet som showhest.

Med god vind i sejlene og de mange nye lyde og lugte, var der liv i hingstene, mens de to scenevante madammer tog virakken med ophøjet ro. Det lykkedes dog at få guidet herrerne igennem dagens program, og alle var tilfredse, da de vendte næsen mod stalden. Og så var der tid til et pusterum, før vi om eftermiddagen skulle ud til karakteristik.

ABRIL LXI opnåede 22 point. Beskrivelse: Ret god type. Typisk hoved, knap middellang men velformet hals. Lidt stejl skulder, ret god manke. Lidt kort kryds. Passende føre lemmer, lidt indfodet for. Ret god skridt, mere rummelighed ønskes. Ret god trav, mere knæaktion ønskes.

BRIOSO LXVII opnåede 23 point og ærespræmie samt udtaget til Skuets bedste hingst. Beskrivelse: Velrejst, udtryksfuld hingst med passende ædelt udtryk. Velformet hals, god skulder og manke. Stærk overlinie, kraftig bagpart. Føre lemmer, lidt smalle hove, lidt indtået for. Noget anspændt i skridt, men med passende høj benføring. God i trav, dog lidt uregelmæssig for.

ALBATROS Z opnåede 23 point og ærespræmie. Beskrivelse: Stor, kraftig hingst af god type. God dybde og bredde. Hovedet kunne ønskes mere ædelt. Velformet hals, knap middellang. Lidt stejl skulder, markeret - noget kort manke. Lidt lang lænd, velformet bagpart. Føre lemmer, lidt flade dragter. Ret god skridt - på dagen noget anspændt. Ret god trav - mere afskub ønskes.

NIAGARA III opnåede 23 point og ærespræmie samt udtaget til Skuets bedste goldhoppe . Beskrivelse: Særdeles god type. Typisk og udtryksfuldt hoved. Velrejst og velansat hals. God skulder og manke. Velformet kryds og bagpart. Passende føre lemmer, lidt indfodet for. Ret god og regelmæssig skridt - lidt snæver bag. Særdeles god i trav med godt afskub.

FALCONERO F opnåede 22 point. Beskrivelse: Endnu uudviklet hingst af ret god type. Passende dybde og bredde for alderen. Typisk hoved, velrejst hals og ret god skulder og manke. Lidt lang lænd, knap kvadratisk. Passende føre lemmer. Anspændt i skridt, god og fremadgribende i trav.

Flotte point til alle og en god start på 3 dage med rigtig mange besøgende og interesserede igennem staldene. Fredag aften blev brugt på at træne til Årets Hestegalla, hvor vi for første gang var repræsenteret med Niagara og få redet hingstene, så de var klar til næste dags show.

Lørdag morgen skinnede solen fra en skyfri himmel, og det strømmede ind med tilskuere. Mange lagde vejen forbi vores stald, og der var stor interesse for at se vores show senere på dagen. Desværre endte vi med at komme ud i det værste vejr, hvor det regnede i lårtykke stråler - det eneste regn vi fik hele weekenden - og vi lignede en flok druknede mus.

Til gengæld forløb hingste-præsentationerne fint, og der blev lejlighed til at vise hestene ordentligt frem.

Søndag begyndte trætheden at melde sig hos både udstillere og heste, men en god og travl dag, hvor hestene var rigtig meget ude at vise sig til dressurkonkurrence, hingstepræsentation, karakteristik, ærespræmier, hestegalla og ikke mindst vores show, som til gengæld forløb i fint vejr. Vi havde ikke redet sammen før, men kunne konstatere, at der bestemt er basis for at lave noget sammen i fremtiden.

Tre herlige dage i godt selskab og dejlige heste fik en ende, og vi ser frem til næste år, hvor foreningen har jubilæum, og så skal der gives gas med en forhåbentlig stor samling heste.

Abril LXI med sit hoppeføl Rohans Narja efter Maximus Z of Rohan.

22 point.

Ejet af Mette Andersen, Stald Rohan, opdrættet af Amadeo Gavarro Potau.

Brioso LXVII
23 point og ærespræmie.

Ejet af Gitte Pedersen og opdrættet af Enrique Cano Gomez.

Albatros Z
23 point og ærespræmie.

Ejet af Nanna Lyholm og opdrættet af Zeta Horse Farm.

Falconero F
22 point.

Ejet og opdrættet af Maybritt & John Rønn, Stutteri El Falcon.

Niagara III
23 point og æresspræmie.

Ejet af Maybritt & John Rønn, Stutteri El Falcon, og opdrættet af Juan Andujar Garcia.

Albatros Z var populær blandt skolebørnene, da de besøgte stalden.

Horsens Dyrskue 2013

af Birthe Buhl Jensen

Jeg husker som barn, da jeg tog til dyrskue med min far. Det var tider, duften af dyr, en varm blanding af ko, hest og får blandet med popcorn og ikke mindst lyden af larmende karruseller.
Dengang troede jeg bestemt ikke, at jeg en dag selv ville stå med en hest til fremvisning. Det troede jeg nok heller ikke for 2 år siden, men pludselig var jeg midt i det.

Efter DAMOCHA fik jeg rigtig blod på tanden til at komme ud med min hest og besluttede, at det skulle være dyrskuet i Horsens, da der nok var størst sandsynlighed for flere P.R.E. heste der, end på Gl. Estrup, som ellers ligger tættere på Ebeltoft.

Efter at have vasket og pudset hest – lak på hovene og fletninger i håret - kørte vi til Horsens.

Jeg var ret spændt på, hvilke heste der var tilmeldt. Her stod han så – Bandolero, Karina Kolds smukke hingst. Så altså 2 værdige repræsentanter af racen, en drengerøv og en ung herre.
Og som genbo til Kike stod Irmelins smukke Frieser hoppe, Gucci. Hendes smukke P.R.E. hingst, Legionario, er desværre blevet for gammel til at komme til dyrskue.

Kike faldt hurtigt til ro for natten, og jeg kunne tage hjem til min veninde i Horsens.
Så kom lørdagen, hvor vi endelig skulle vise det, vi havde trænet. Overraskelsen var stor, da jeg så trekantbanen, for den var nok ikke meget større end halvdelen af det, vi havde trænet hjemme. Pyh, en helt ny udfordring at få hesten til at vise sit bedste på så kort en bane. Men Kike var som altid flink og rar, så det gik fint. Så fint, at Kike fik 23 point, hurra, en skøn fornemmelse. Bandolero gik sejrens gang med 24 point og ærespræmie. Han blev ligeledes udtaget til konkurrencen om skuets bedste hingst. Super flot.

Søndag var Bandolero til den store eksamen, konkurrencen om skuets bedste hingst – i en umage flok - en Jysk, en Belgier og en Shetlænder. Desværre gik vinderen til den mindste i klassen, Shetlænderen. Men flot var det, at Bandolero blev udtaget – og flot løbet af Karina. Måske vinder han næste år.

P.R.E. foreningens 20 års jubilæum er næste år. Jeg håber, at vi kan samle lidt flere P.R.E. heste og måske lave noget sammen. Det er faktisk super hyggeligt og godt at få et P.R.E. netværk og gode oplevelser sammen. Og ikke mindst – se de smukke dyr og vise dem for publikum.

Bandolero CXLII
24 point og ærespræmie.

Ejet af Karina Kold, Stutteri Graven. Opdrættet af Fernandez Barbero.

God størrelse og af særdeles god type. God dybde og bredde og god af hoved og hals. Tilfredsstillende skulder og særdeles god manke. God overlinie og ryg. Særdeles god lænd og godt kryds med lår. Særdeles god foderstand. En veludviklet og betydningsfuld hingst af god type og i fin udstillingsform.

Kike JV
23 point.

Ejet af Birthe Buhl, Stutteri Oreo. Opdrættet af C'an Roca.

Tilfredsstillende størrelse hingst af god type. Tilfredsstillende dybde og bredde. Godt og kønt hovede og god hals med velmarkeret manke. Tilfredsstillende overlinie med muskuløs ryg og lænd og et velformet kryds. Gode lår. Lidt udadstillede forlemmer, tilfredsstillende baglemmer og gode hove. God i skridt og trav med god skridtlængde, dog lidt vid bag. Fin form og i god foderstand.

Batista Casanova
Født 2009
23 point og ærespræmie.

Ejet af Camilla Mellergaard Olsen. Opdrættet af Yeguada Casanova.

Passende, veludviklet hoppe af sin alder af rigtig god type. Betydelig god dybde og bredde. Typisk hovede med god hals. God skulder og manke og god overlinie. Lidt lang lænd med et middellangt kryds. Passende føre lemmer. God og taktfast i både skridt og trav

Benus Casanova
Født 2009
22 point.

Ejet af Birgitte Eiersted. Opdrættet af Yeguada Casanova.

Karakteristik
Passende stor hoppe af ret god type. Passende dybde og bredde. Ret godt og typisk hovede. God hals og god skulder og manke. Ret god overlinie. Lidt stram lænd med et lidt hældende, middellangt kryds. Passende føre lemmer. God skridt, en middel trav

Pinsetur

af Margrethe Mogensen

Den 19. maj var vi en lille flok på 6 personer, som mødtes på Turban Stud i Gilleleje. Vi havde en super dejlig tur i skoven med skønne mennesker og smukke heste. Så bliver det ikke bedre. Det er helt sikkert noget, jeg vil opfordre til, at vi gør igen til næste år.

Vi var alle piger, som red, men hestene var hopper, vallakker og en hingst. Det gik bare så godt. Ballesto var førerhingst det meste af vejen, hvilket passede herren ret godt. Jogge (Aquiles), som jeg red, er jo en ældre herre, så da vi var på vej hjem igen, var han i sit es. Fra at have dannet bagtrop måtte vi lige op og snakke lidt med Ballesto. Også det gik fint; ingen ballade overhovedet, selvom de to herrer pustede sig op og viste sig frem. Phyyy, så er gamle Jogge en STOR hest at sidde på.

Mette, som red sin PRE hoppe, var nær sprunget i grøften, da vi kom buldrende udenom hende på en af traveturene på vej hjem. PRE hestene kan høres, når de er i bevægelse!

Efter en skøn tur, blev hestene stillet i boks, og så var det tid til mad - og kage selvfølgelig. Det var en super god dag, og dejligt at møde nye mennesker med PRE hesten som fælles interesse.

Stor tak til Annette og Preben for at lægge hus og stald til.

Åben stald - Stald Rohan

af Mette Andersen

Igen i år valgte jeg at holde Åben stald på mit lille "Stutteri". Sidste år var første gang, jeg afprøvede dette, og det var så hyggeligt, at jeg besluttede at gøre det til fast tradition.

Ofte er der en masse folk, som gerne vil vide noget mere om racen, men som ikke vil komme til ulejlighed. Og det var netop de mennesker, jeg gerne ville have fat i.

Igen i år kom der lige omkring 20 til en hyggelig uformel dag, hvor der bliver snakket lidt hest, klappet føl og fremvist heste og vist video og billeder af hingstevalget til Airoja, og hvor den nye hoppe blev præsenteret på billeder. En rigtigt hyggelig dag, hvor man har mulighed for bare at snakke, spise lidt kager og drikke en kop kaffe.

Jeg har tænkt mig at gentage succesen i 2014.

Åben stald - Korsmosegård

af Margrethe Mogensen

Inspireret af andre holdt vi åben stald i år, og det var helt sikkert en succes.

Der kom nogle rigtig dejlige mennesker, og vi fik set heste, klappet heste og snakket heste.

Det var en virkelig dejlig dag - og en dag, som vi helt sikkert vil gøre om igen til næste år.

Mønstringskursus

af Margrethe Mogensen

Når man skal udstille på et dyrskue, skal man mønstre på en helt anden måde, end vi er vant til fra DAMOCHA. Så jeg fandt på sammen med Lika Ottosen at lave et mønstringskursus den 20. april, før det gik løs til Roskilde Dyrskue.

Lika var vores dygtige og kompetente lærer, og hun var virkelig god og forstod at få os alle med; også hestene!

Første hest var Jogge – min gamle cruzado - da der var et par stykker, som ikke havde set en kipkam (væltet hals). Så han var lige model, hvilket han syntes var helt i orden sådan et blive nusset og pillet ved.

Så skulle vi bruge en helt uerfaren hest, som ikke havde prøvet at løbe ved siden af mønstreren. Det blev min 3 års hoppe Limeña, og det viste sig ret hurtigt, at det var ikke sådan lige at få dyret til at gå, som man ville! Det blev da heller ikke bedre af, at en veteranbil valgte at parkere lige der, hvor vi skulle øve. Så Limeña flyttede hurtigt fokus fra mig til bilen i stedet!

Så skulle vi bruge en hest, som nemt kunne løbes med. Det var lidt sværere, men det blev Famoso. Nu var det jo sådan, at vi havde valgt at bruge sommergræsfolden som mønstringsbane, så min datters vallak Famoso syntes, at NU skulle der leges. Det gik fint i skridt, men i trav måtte der lige et bar bukkespring ud mellem sidebenene. Vi flyttede derfor resten af kurset til ridebanen, som var temmelig våd efter en regnfuld nat, så heller ikke her var det nemt at mønstre. Men til sidst gik det helt okay. Der var flere af deltagerne, som havde bagt kage, så vi fik rigtigt smovset bagefter, og der gik snakken også lystigt.

Jeg kan for mit eget vedkommende kun sige, at det var meget lærerigt, og jeg fik brug for alt, hvad vi havde lært; også de små ting - såsom hvis hesten er overbygget, og banen hælder lidt, så husk at stå, så den ikke bliver endnu mere overbygget at se på... ja alle trick gælder.

Jeg takker alle for en super dejlig dag.

Lika Ottosen i gang med den teoretiske undervisning, inden det gik løs i praksis.

Famoso var sikker på, at når det foregik på sommerfolden, så betød det også leg!

At gå fra terori til praksis er ikke altid nemt.

Lika Ottosen måtte skuffe Famoso og bede ham om at arbejde i stedet.

Træning i at mønstre en hest

af Lika Ottosen

Hvad skal der til for, at vi klarer os bedre i de individuelle konkurrencer ved de dyrskuer, vi holder så meget af at være med til om sommeren? Hvad er det, som dommeren ser? Hvad kigges der på, når man udpeger den bedste hest på tværs af racer i fælleskonkurrencerne? Det kan ikke siges tydeligt nok FREMVISNINGEN!

Der ses selvfølgelig på, om hesten er typisk for racen, og om den lever op til en vis standard, men det giver jo sig selv, i det den har kvalificeret sig ved de point, den er nødt til at opnå ved egen dommer. Så hvad kan man gøre for, at vi som race klarer os bedre til disse konkurrencer? Øvelse, træning og træning igen!

Jeg fik en opfordring fra Margrethe Mogensen, om jeg havde lyst til at lave en mønstringstrænings dag her i år før dyrskuet. Det ville jeg selvfølgelig gerne! Jeg havde på forhånd fortalt, at jeg har været dommersekretær og siden dommer i Frederiksborg Hesteavlsforening fra midt i 1980'erne og frem til år 2000. Her valgte jeg selv at sige fra, da jeg samtidig sad i bestyrelsen og syntes, at det gav en del uro at have begge kasketter på. Med den baggrund giver det en vis indsigt i, hvad det er, der gør, at nogen bare kan det der med at fremvise en hest! Jeg har aldrig selv været en topmønstrer, men det er fordi jeg fysisk har et par handicaps, som gør, at jeg godt ved, at jeg får mest ud af at få andre til at fremvise heste for mig. Men forarbejdet! Det gør jeg selv, og jeg ved en masse om, hvordan man forbereder sig hjemmefra.

Gør man grundarbejdet godt nok, så kan man altid få en god mønstrer til at vise sin hest optimalt frem. Men hvis hesten ikke ved, hvad der forventes af den, så bliver den bare forvirret over, hvad der sker omkring den og hører ikke efter de signaler, som fremviseren forventer. Der var efter kurset flere, der sagde til mig, at de ønskede at komme igen til et opfølgningskursus, og det blev jeg da rigtig glad for og stiller gerne op igen. For at få nogle flere med til næste gang, så vil jeg gerne her udstikke nogle hjemmeopgaver, som man kan gå i gang med, så vi kan nå lidt længere på det næste træningskursus.

Gå i gang med at lære din hest at føgles med dig i stedet for at lede den fremad. Det vil sige, at dine ben skal gå i takt med hestens forben, hver gang I går sammen. Hesten skal lære, at du sætter takten; hesten skal følge dig og ikke omvendt. Hesten skal sætte tempo op og ned, alt efter hvad du ønsker.

Hvis du laver en lidt overkadanceret gang, bliver hesten opmærksom på, at du sætter frem i løb, og følger den med, er det fint. Derefter skal den så lære at sætte frem i trav på din krops kommando. Dvs. når du giver tegn til gå frem, så kommer hesten i trav med det samme og i følger dig i takt fremad. Ikke for høj fart i starten, så løber hesten bare fra jer, og det eneste man opnår ved det er, at den tror, den bestemmer tempoet, og så er det hele allerede ødelagt. Når det går fint i almindelig trav så finder man en god strækning på fast bund - gerne på en vej uden for meget trafik - hvor man starter med at løbe i intervaller, dvs. en strækning, hvor vejrtrækningen kan følge med, og så skal hesten stoppe op, når man sætter farten ned og løfter venstre hånd i vejret. Højre hånd er på mønstringslinen. På dette tidspunkt forstår hesten ikke hånden, men dette skal bruges, når hesten skal lære at løbe en trekantbane, da den skal stoppe ned i fart i hjørnerne på trekanten, og her er det en stor hjælp, hvis den allerede fra start ved, at når man laver denne bevægelse - gerne med en kort pisk i venstre hånd - så betyder det tempo ned, og at man samtidig lærer den, at man skærmer af for venstre øje, så den senere er klar til at skifte retning. Men træn i starten kun lige-ud-strækning og kun så længe, I selv har ben og luft til.

Det er på samme måde som at træne til en marathon. Man starter ikke med den fulde strækning, men træner sig langsomt i form. Det handler meget om samarbejde, og efter at hesten forstår, at I er i gang med en opgave og ikke er i færd med at løbe fra et rovdyr, den ikke kan se. For det er tit det, den tror, når du beder den om at løbe stærkt. Og ofte er det derfor, at hesten tager flugten i stedet for at følges med sin mønstrer.

Det andet scenarie, som ofte ses ved FREMVISNINGEN, er en, der trækker sin hest efter sig. Hesten virker skeptisk og med god grund. Den er ikke med på, hvad den skal udføre, og den er et fremmed sted med en masse nyt omkring sig, som den er utryg ved. Den vil helst tilbage til den trygge stald med de ting, den kender og forstår. Derfor er det så vigtigt, at man ikke udelukkende træner mønstring i trygge rammer, men selv sørger for forstyrrende elementer. Lad en bil eller traktor stå med motoren i gang og løb frem og tilbage forbi bilen eller traktoren, til du har hestens fulde opmærksomhed på dig og takt og start - stop på plads.

Når dette er på plads, så sørg for noget publikum. Det skal også øves, at nogen står og ser på uden at det forstyrrer dig eller hesten. Og husk ikke at falde i snak midt i det hele, så mister hesten fornemmelsen af, at I er i gang med en opgave. Når dette er på plads, så er i klar til opfølgning af kurset. Så kan vi gå direkte i gang med at løbe på en trekant, som i starten nok bliver lidt oval. Det bliver hjemmearbejde op til dyrskuerne næste år.

Jeg håber ikke, at dette har skræmt nogen fra at stille med deres heste eller at komme med på kurset. Det var ikke det jeg ville opnå. Jeg ville bare gerne have, at dem der stiller op på dyrskuer med deres heste, er klar til det, for vi har rigtigt gode heste, og det betyder, at vi skal i ringen til fælleskonkurrencerne. Og hvis vi nogensinde skal være mellem de bedste i den forbindelse, så skal den grundlæggende træning være på plads. Det betyder meget mere end i tror.

God fornøjelse med træningen.

Basiskåring 2013

Af Charlotte Eichel Larsen

Det var en meget lille flok heste, der stillede til basiskåring i år, og jeg var bekymret for, om stambogen ville sende en dyrlæge for så få heste. Men fordi en af hopperne var drægtig og en anden havde føl ved siden, så valgte de at sende en dyrlæge af sted for at kåre 8 P.R.E. heste. Vi var meget glade for den beslutning, for nu havde vi jo glædet os meget til at se den nye basiskåring i praksis.

Dyrlægen, som hed Carmen Saavedra Roel, ankom fredag eftermiddag og blev installeret i Ringsted, hvor vi samlede op hos Team Cabe. Her ventede fem 4 års hopper sammen med deres meget spændte ejere.

Til den nye kåring bliver der sammenholdt fejl og mangler. Fejlene er inddelt i kategorier: Diskvalificerende defekter, meget alvorlige defekte og alvorlige defekter.

De **diskvalificerende** defekter er:
Hvis hestene er under minimum stangmål, som for hopper er 152 cm og hingste 154 cm.
Et proportionalt index, som ligger under 90 eller over 110. Det udregnes således: Stangmål x 100 / hestens kropslængde. F.eks.: 154 x 100 = 15400 / 160 = 96,25.
Grad 7 for væltet hals (graderne går fra 1 – 9 og betyder noget forskelligt, alt efter hvilken del af hesten, det drejer sig om. Her betyder det, at halsen decideret er væltet).
Grad 7 for hjortehals (meget udtalt omvendt).
1 – 2 point for racetype (racetype, helhed og gangarter bedømmes ud fra 10 skalaen, som vi kender den fra f.eks. DAMOCHA og dressurkonkurrencer).
Hvis hingsten er urhingst (ingen testikler i pungen) eller klaphingst, kun 1 testikel i pungen).

De **meget alvorlige** fejl er:
Grad 6 i væltet hals (begyndt at vælte).
Grad 6 i hjortehals (udtalt omvendt).
Grad 3 og mindre i hovedprofil (konkav – araberhovede).
Grad 9 i knævinkel set fra siden (bag ved knæ).
Grad 9 i knævinkel set forfra (kalveknæet).
Grad 8 og 9 i vinkel på has set fra siden (meget åben).
Grad 8 og 9 i vinkel på has set bagfra (afvigende).
Grad 1 og 9 i linie på ryg og lænd (konveks – buer opad, kaldet karperyg. Meget konkav – meget vigende overlinie, svajrygget).
Grad 8 og 9 i hovstilling for og bag (indfodet og meget indfodet).

De **alvorlige** fejl er:
Stangmål på 172 cm og derover for hingste, stangmål på 170 cm og derover for hopper.
Grad 5 i væltet hals (begyndende).
Grad 5 i hjortehals (lidt omvendt).
Grad 4 i hovedprofil (let konkav – araberpræget profil).
4 point i racetypiskhed.
5 point og derunder i helhedsindtryk.
Grad 1,2 og 7,8 i vinkel på knæ set fra siden (over knæt, lidt under – lidt tilbage, bag ved knæet).
Grad 1,2 og 7,8 i vinkel på knæ set forfra (udadgående, lidt udadgående – lidt kalveknæet, kalveknæet).
Grad 1,2 og 7 i vinkel på has set fra siden (meget lukke, lukket – åben).
Grad 1,2 og 7 i vinkel på has set bagfra (meget tætsiddende, tætsiddende – afvigende).
Grad 7 og 8 i linie på ryg og lænd (konkav – hul, meget konkav – svajrygget).
Grad 1 og 2 i hovstilling for og bag (meget udadgående, udadgående).
5 point i gangarter og derunder.
Under 5 cm i højde på kryds i forhold til forpart.
Grad 9 i melanomer (udtalt mange).

Det er antallet af fejl for hhv. meget alvorlige fejl og alvorlige fejl, der er afgørende, om hesten går igennem kåringen.

Hesten går ikke igennem basiskåringen hvis den har:

5 alvorlige fejl og/eller 1 – 3 eller flere meget alvorlige fejl.
4 alvorlige fejl og 1 – 3 eller flere meget alvorlige fejl.
3 alvorlige fejl og 1 – 3 eller flere meget alvorlige fejl.
2 alvorlige fejl og 2 – 3 eller flere meget alvorlige fejl.
1 alvorlige fejl og 3 eller flere meget alvorlige fejl.

Det nye kåringsark kan ses på hjemmesiden.

Første unge dame i ringen var Mariquita II fra Hanne Kapitanska. Mariquita er en meget rolig og fattet ung hest, og hun tog det hele med knusende ro. Hestene bliver målt overalt på kroppen og i hovedet, og det er ikke alle heste, der synes om den lange pind, de skal måles med. Men for alle heste til kåringen var der absolut ingen vrøvl eller ballade. Hestene fandt sig roligt i hele opmålingen.

Det var lidt sjovt at se 4 års hopperne, for de var alle i gang med at vokse og stillede med høje rumper. Det er bare en race, der udvikler sig langsomt, så man skal ikke fortvivle og forveksle hestenes "skibakke" med, at de er svajryggede.

Efter den store opmåling var det en tur ind i ridehuset, hvor man selv må bestemme, om man vil vise hesten på en stor volte, eller om man ønsker at løbe med den. Det er vigtigt, at man har trænet hjemmefra, så hesten ved, hvad den skal. Derudover er træningen også godt for hestens gangarter, som skal vises optimalt.

Mariquita II endte ud med nogle ganske nydelige karakterer, og det var en glad Hanne Kapitanska, der kørte hjem med den nykårede dame.

Næste levende billede var TU Bronca; en sort hoppe fra Annette Siren. Den kunne virkelig bevæge sig og viste en rigtig dejlig trav. Her understregede dyrlægen, hvor vigtigt det er, at hesten har et velansat bækken og en god vinkling på skulderen. Så får man automatisk skubbet bagfra og skulderfriheden. TU Bronca løb da også med dagens højeste karakterer i gangarter og blev kåret uden problemer.
Så kom turen til TU Calliba også fra Annette Siren. En skimmel hoppe, som var i fuld gang med at vokse. Også hun blev avlsgodkendt.

Dernæst var det Divinia F fra Tina Hansen. Hun fremstod meget velopdragen og blev flot fremvist. Heller ingen problemer med avlsgodkendelsen her.

Til sidst var det Chiquita VI fra Mette Juul. Hun stod som en klippe under opmålingen og Mette kunne tage hjem med en avlsgodkendelse i lommen.

Så var der ikke flere heste på Sjællandssiden. Vi fik snakket og sludret, og dyrlægen stillede sig beredvilligt op til spørgsmål fra heste ejerne. Herefter pakkede alle sammen, men Divinia havde ikke tænkt sig at tage hjem. Nu var det jo lige så sjovt! Så vi måtte lige hjælpe til med at overtale Divinia til at gå op i traileren. Herefter satte vi kursen mod Jylland, og vi havde regnet med en pause undervejs, fordi vi var i god tid. Og det var godt, at vi var det, for inden broen var der 11 km lang kø pga. en minibus, som var udbrændt. Ingen pause til os, og vi landede i Sabro næsten på det forventede tidspunkt.

Her var der 2 hingste og 1 hoppe til kåring. Vi startede med hingstene, og Hechicero CXXXIX fra Gitte Thoft var den første. Desværre var han meget ømtået efter beskæring, så han gik noget småt, da han skulle fremvise sine gangarter. Han fik sin avlsgodkendelse, og det var en glad hest, der blev lukket på fold bagefter.

Så blev det tid til Teofilo Z fra Marianne Fuusager. Der var gået lidt sport i at gætte hestenes stangmål, og Teofilo er høj. Han er 4 år og blev målt til 167 cm i stang. Han fik sin avlsgodkendelse uden problemer, og Marianne var meget glad.

Sidste hest var hoppen Demonia B fra Mogens Bjerregaard. Demonia havde et hoppeføl ved siden, så det var med tungen lige i munden at skulle måle Demonia, når føllet også ville være med! Også en avlsgodkendelse til Demonia, så samtlige heste gik igennem kåringen. Det var en god følelse at stå med.

Lidt ekstraordinært var der en hingst mere. Den skulle have foretaget en ny ID kontrol, fordi hingsten er blevet forvekslet med ikke bare 1 – men 3 andre sorte hingste fra samme stutteri. Hingsten Mohicano fra Malene Hansen har ellers været turen igennem 2 gange, men der var sket forbytning med blodet, så nu måtte 3. gang være lykkens gang! Det mest irriterende for Malene var selvfølgelig, at dyrlægen skulle have hingstens pas med hjem. For hvis det viser sig, at hingsten ikke er Mohicano men en anden, så skal der laves et nyt pas. Forhåbentlig kommer der snart et svar til Malene, og vi andre venter også spændt.

En dejlig dag i fantastisk sommervejr var forbi. Tak til Hanne Kapitanska for at være chauffør og medspiller til kåringen. Tak til Gunvor og Lika for at være arme og ben i Ringsted. Tak til alle heste ejerne for god ro og orden og ikke mindst orden i papirerne.

Dyrlægen skal tage mange mål på hesten og ikke mindst graden af vinkling på bækken og skulder.

Derudover kontrolleres hældning på ryggen ved at lægge en stålpind på ryggen for at se, om den er lige, eller om hesten er høj bagtil m.v.

Mariquita II
Født 2009
Ejet og opdrættet af
Hanne Kapitanska, Stutteri
Grønnevang.

Stangmål: 155 cm
Racetype: 6
Helhed: 7
Skridt: 7
Trav: 6
Galop: 7

TU Bronca
Født 2009
Ejet og opdrættet af Annette
Siren, Turban Stud.

Stangmål: 152 cm
Racetype: 7
Helhed: 8
Skridt: 7
Trav: 8
Galop: 7

TU Calliba
Født 2009
Ejet og opdrættet af Annette
Siren, Turban Stud.

Stangmål: 156 cm
Racetype: 5
Helhed: 5
Skridt: 7
Trav: 6
Galop: 5

Divinia F
Født 2009
Ejet af Tina Hansen, Østervangs og opdrættet af Stutteri El Falcon.

Stangmål: 153 cm
Racetype: 7
Helhed: 7
Skridt: 7
Trav: 6
Galop: 5

Chiquita VI
Født 2009
Ejet og opdrættet af Mette Juul Jørgensen

Stangmål: 154 cm

Hechicero CXXXIX
Født 2008
Ejet af Gitte Thoft, Langdamgård, og opdrættet af Yeguada Dobra

Stangmål: 160 cm

Demonia B
Født 2009
Ejet og opdrættet af Mogens Bjerregaard.

Stangmål: 153 cm

Teofilo Z
Født 2009
Ejet af Marianne Fuusager, Stald Fuus, og opdrættet af Yeguada Zaforteza.

Stangmål: 167 cm
Racetype: 9
Helhed: 9
Skridt: 8
Trav: 7
Galop: 7

Mohicano

Ejet af Malene Holm Hansen og opdrættet af Yeguada Coroninas.

Avl eller køb?

Skal jeg selv avle drømmehesten, eller skal jeg købe den?

af Bo Wohlert Hansen
SpanskeHeste.dk

Her er min anskuelse af netop det spørgsmål.

Da den folkekære Niels Hausgaard for en del år siden kom med den udtalelse, at et menneskeliv er for kort til at avle heste, ja så indrømmer jeg gerne, at jeg havde svært ved at se hvorfor – i dag kan jeg snildt tilslutte mig hans holdning, og jeg tænker med jævne mellemrum samme tanke. Når jeg står og betragter vores hingste, hopper og plage på foldene, så ville jeg ønske, at jeg kunne se, hvad de hver især har givet videre i avlen om 40, 50 eller 60 år, hvis de vel og mærke fortsat skal avles videre på.

Hvorfor bliver vi så ved med at avle P.R.E.? For én dag at have avlet drømmehesten, der kan indbringe en større formue? Nej, det er på ingen måde bevæggrunden, for hver og en af de heste, der går på vores folde er en drømmehest på sin helt egen måde. Og formuen - den drømmer mange om - forbliver en drøm for langt de fleste. Det er en realitet. Vi gør det, fordi vi elsker det.

Har det så været nemt at komme dertil, hvor vi er i dag med 16/18 skønne spanske heste på stald? Nej, på ingen måde - det er hårdt arbejde. Mange timer er brugt på Internettet efter de rigtige hingste og hopper, land og rige er kørt tyndt, og Spanien er besøgt en del gange. Der er brugt mange penge og endnu mere tid, der har været ubærlige, sørgelige øjeblikke, når en kær ven rejser over regnbuen, og en del dyrlægebesøg, når godt 13 års avlsarbejde gøres op. Men det været det hele værd. Når jeg mærker den glæde, som den enkelte hest giver, og den ubetingede kærlighed, som man får igen af P.R.E. hesten. Og så ikke at forglemme de øjeblikke, hvor vi fremviser vores salgsheste til potentielle købere og mærker deres iver samt fascination for netop at eje sådan én fin spansk hest selv. Eller når en hoppe ejer besigtiger hingstene for at udvælge netop den hingst, som de bedst kan lide og mener, kan give dem det mest ideelle afkom.

Ville jeg så i dag gøre det hele om igen, det kan jeg klart svare »ja« til, men at anbefale andre at gøre det, det er så en helt anden sag. Netop med ovenstående i tankerne og ikke mindst sammenholdt med, hvor mange dejlige P.R.E. heste, der er til salg her i Danmark og for den sags skyld også i Norden, vil jeg vove den påstand, at drømmehesten godt kan findes her i Danmark. Spanien er selvsagt et godt sted at handle hest, og det er da også noget af det mest romantiske og fantastiske at stå i det skønne land og udvælge netop sin drømmehest. Men denne drøm kan godt blive til en bekostelig og trist affære for nogle. Desværre er det set, at hestene ikke har haft godt af transporten, at hopper har kastet evt. føl, at nogle sågar er blevet snydt, der er triste historier nok herom. Det er jo et land i krise og mange avlere er nødt til at sælge ud, og der er nogle, der er mere kreative end andre.

John Ruskin (8. februar 1819 – 20. januar 1900) var en engelsk kunstkritiker og socialkritisk forfatter. Han har forfattet en del vise ord, bl.a. at "…der findes næppe noget i denne verden, som nogen ikke kan lave en smule dårligere og dermed sælge billigere. De mennesker, der handler efter prisen alene, er de rette kunder for sådanne produkter. Det er uklogt at betale for meget, men det er værre at betale for lidt. Når du betaler for meget, mister du højest nogle penge – det er alt, hvad du mister. Når du derimod betaler for lidt, mister du muligvis alt, da din anskaffelse måske alligevel ikke kan opfylde det formål eller den opgave, som du havde tiltænkt den. Grundreglerne for handel forbyder, at man for meget små penge kan få varer af meget høj kvalitet".

Og ja, vi har da også selv handlet heste i Spanien, nøje udvalgt efter mange rejser dertil og med

Knuthenborgs Bravo, født 2011, efter Duquesa CXLIV og Guerrer.

hjælp fra spanske venner, men vi har da så sandelig også købt både hingste og hopper af danske avlere, når noget interessant bød sig til. Jeg synes, at man som avler er nødt til at forny sig hele tiden, da man ellers ikke udvikler sig med projektet. Det er vigtigt at gøre sig klart, at det er hopperne, der skal have den største avlsmæssige værdi, da det netop er fra hopperne, at størstedelen af avlsmaterialet nedarves. En god hoppe kan med en ok hingst godt lave et fint føl, men en dårlig hoppe og en super god hingst kan aldrig lave det perfekte føl. Den gode hingst kan måske lige forbedre den rigtig gode hoppes manglende gang som prikken over i'et til afkommet. Men det er svært, og det tager 11 måneder at blive en lille smule klogere hver gang.

Nena NG, født 2010, efter Sarina og Indigo IV. Hunden hedder Aura.

Det er jo heller ikke alle heste, der skal avles videre på. Man skal gøre op med sig selv, hvad man ønsker at få ud af sin avl – vil jeg bevare typen, have mere gang, bedre temperament osv. osv. Med de spanske heste er der jo heldigvis masser af spanske avlere, der har gjort hele forarbejdet igennem mange generationer. Ambitionen om at prøve at følge i de fodspor og samtidig bevare kvaliteten synes som en stor udfordring i sig selv. Det er okay at være kræsen omkring sin avl, vi har jo alle set billederne fra SICAB, hvordan sådan en super de luxe vindermodel skal se ud. Og man bliver jo heldigvis lidt klogere for hver gang – er jeg på rette spor, eller var det en dårlig kombination med den hoppe og den hingst?

Vi falder hver især for noget forskelligt, når vi ser på heste. For mit vedkommende faldt jeg pladask for Lovera hestene og Pallares hestene og kombinationen heraf. Yderst interessante gamle, gennemavlede blodlinier fra nogle af de stutterier i Spanien, der har avlet rigtig mange champions igennem tiden. Yeguada Lovera har vundet utallige præmier – kan bl.a. bryste sig af den meget imponerende titel som bedste stutteri i hele Spanien. De har med stor succes satset på hingste af Pallares-branded til deres hopper. Nu hvor jeg er så heldig at have skønne spanske heste med disse blodlinier, så finder jeg det helt naturligt at følge den gode opskrift, som de har haft held med i så mange år. Målet er at avle den perfekte spanske ridehest med et godt eksteriør, det berømte noble sind og gode gangarter. Masser af type og masser af gang. Den perfekte opskrift på den perfekte spanske hest.

Det er med stolthed, og noget jeg glæder mig utroligt meget til, når vores røde hingst, Bravo, i 2014 stilles til kåring i håb om, at han bliver næste avlshingst på Truelstrupgaard. Hans farfar (Cortesano fra Pallares) er multichampion i Spanien, og hans far blev reserve champion i DK i 2008. Han er en stor 2 års dreng på hele 163 cm, som tegner meget lovende typemæssigt såvel som gangartsmæssigt. Han har det kærligste sind og det mildeste temperament, så det bliver spændende at følge ham i fremtiden. Det er meningen, at han skal rides op som dressurhest i samarbejde med berider Anders Chortzen, hvilket vi vil påbegynde efter kåringen næste år. Røde Bravo er et klart eksempel på, hvordan man kan forny sig – han er et skønt alternativ til de andre hingste, både farve- og eksteriørmæssigt. Jeg glæder mig hver dag over den mangfoldighed og gode kvalitet, der efterhånden viser sig i det hidtil opnåede avlsarbejde, at vi både har en skimlet, barok hingst af den gamle klassiske type, en lidt større skimmel hingst (Lovera/ Pallares) – præcis som sådan en P.R.E. skal se ud - en sort hingst af smart moderne dressurtype og championatsvinder for bedste gangarter, samt nu endvidere en stor rød hingst (Pallares). Der skulle helst være noget for enhver smag.

Igennem de senere år er farveavl blevet utroligt populært – selvfølgelig også fordi der er penge i de sjældne farver - og Ninette har da også ladet sig rive med af denne modedille, hvorfor hun og Dan primo 2013 supplerede hoppeflokken med en lille yndig palominofarvet plag fra Spanien - med Pallares-aner. Desuden er der gået sport i, at én af de skimlede avlshopper har et enkelt pearl gen, hvorfor hun her i 2013 er sat i fol med dobbelt pearl-hingsten SOL PM II, der med sin imponerende afstamning og virkelig gode type overskygger alle andre

Intrepida PM, født 2012, efter Trepadora VII og Revoltoso XXIX.

pearl hingste på markedet. Det skal blive sjovt at se, om heldet tilsmiler Truelstrupgaard med et dobbelt-pearl føl i stalden til næste sommer.

Desuden har vi her i 2013 indgået et utroligt spændende samarbejde med Yeguada LaGineta v/ Nanja Kreutz om hopperne Rondella og Acaranda fra Yeguada Maipe, som vi sammen besøgte i 2004. Maipe har heste af meget høj kvalitet med vægt på ekstraordinære og imponerende gangarter. Disse 2 dejlige og meget racetypiske hopper har fantastisk afstamning, super temperament og masser af gang. De er begge ifolet med Mozuelo II, så der burde komme 2 meget racetypiske føl af høj kvalitet ud til næste sommer. Måske til inspiration for andre – men alt i alt et meget spændende projekt på tværs af 2 seriøse danske avlere, der har gjort meget ud af at vælge gode avlsdyr, der passer godt sammen.

Hvis jeg skal opsummere på egne erfaringer og give mit syn på spørgsmålet i artiklens overskrift, så må det være, at går du efter selv at avle drømmehesten, så vær selektiv, selvkritisk og hav god tålmodighed. Her kan man ikke springe over, hvor gærdet er lavest. Gør op med dig selv, om du alene vil lave et føl til eget brug eller om det er med videresalg for øje, men gør så sandeligt også op med dig selv, om det kan svare sig at avle på hesten. Og ved køb så start med at undersøge hjemmemarkedet. Vi er en del danske avlere, der har skønt afkom af rimelig god kvalitet stående til ganske fornuftige priser, der er en hel del lavere, end hvad vi så op i gennem 00´erne. Og måtte du være første-gangs-køber til en P.R.E. – så lover jeg dig, at du i racen har hest for livet. Der er en grund til, at racen bliver kaldt "King of horses".

Som avler bliver der brugt ufatteligt meget tid på at forberede føl og plage på verden udenfor. De skal være trygge ved alt fra at stå bundet, få løftet ben, stå roligt mens de bliver beskåret af smeden, stukket i af dyrlægen og gramset på overalt på kroppen. Der skal gås nogle ture og køres ture i traileren. Det er derfor meget vigtigt, at hestene kommer det helt rigtige sted hen, når de flytter hjemmefra. De skal ikke bare sælges til hvem som helst. Ved salg lægges der derfor stor vægt på, at hest og rytter passer sammen. Det ses oftere end man skulle tro, at folk af den ene eller den anden grund er blevet bange for deres heste. Det nytter jo ikke at falde for noget, som man ikke kan håndtere og derved aldrig bliver rigtig glad for. Både hest og rytter skal have en form for gensidig forståelse fra starten og være interesseret i at lære hinanden bedre at kende – det skal føles helt rigtigt. Som avler skal man også kunne sove trygt ved at sælge hesten, så det betyder selvsagt utroligt meget, hvad du kan tilbyde hesten. Der er jo ingen avler, der ønsker at se deres afkom til salg igen og igen og igen – ej heller ønsker at få at vide, at nogen er kommet til skade pga. hestens dårlige opdragelse/opførsel.

Den nu 21 årige Guindilla II med sit sidste føl - hoppeføllet Niñada NG efter Indigo IV.

NI - neonatal Isoerythrolyse

Når hoppens råmælk er gift for føllet

af Mette Andersen

Onsdag den 5. juni 2013 kom Airoja CRE med et længe ventet hoppeføl. Hun var gået 12 dage over tid, og det var dejligt, at der stod et rask og dejligt føl i boksen. Alt så fint ud, og det var en lille smart hoppedulle der var kommet til verden. Skønt.. Glæden var stor.

Torsdag var hun frisk og fræk og i fuld vigør, og fredag, da jeg kom hjem fra arbejde, virkede hun en smule mat, dog ikke mere, end at så snart vi nærmede os folden, var hun oppe og frisk og klar.

Lørdag var en varm dag, og hun sov meget, ikke noget ud over hvad man forventer sådan en dag. Søndag tog vi til fødselsdag og lukkede dem ud, inden vi kørte. Alt virkede helt normalt.

Søndag eftermiddag kom vi hjem igen, og der stod Nianor og hang. Hun virkede dvask og fulgte ikke rigtig med Airoja. Noget var galt. Alle heste ind og undersøge, hvad der kunne være problemet. Hun virkede lidt våd bagi, og tanken var, om hun måske havde fået lidt tidligt diarre? Fik taget hendes temperatur, og hun havde 39,6. Hun havde svært ved at koordinere sine ben og skridtede kun. Ringede straks til min egen dyrlæge, som anbefalede mig noget mod diarre og lige se siden lidt an. Men hun søgte ikke at patte ordentligt, og det hele virkede bare forkert.

Jeg ringende til Højgård, som umiddelbart mente det samme som min egen dyrlæge, men noget var galt. Jeg meddelte dyrlægen på Højgård, at vi læssede NU og kom derud. Så måtte han kigge på hende, når vi kom.

Da vi ankom til Højgård, kiggede dyrlægen på hende, tog en blodprøve og gav hende noget væske og indlagde hende. Han kunne godt se, at noget var galt, men spørgsmålet var hvad?

Mandag formiddag ringede de så fra Højgård. Min bange anelse var god nok. Den var HELT gal. Nianor havde det, de på fagsprog kalder Neonetal isoerytholyse (NI). Det er, når hoppen og hingstens blod er uforeneligt, og hoppen danner antistoffer i mælken mod føllets røde blodlegemer. Dette sker i den første råmælk, og antistofferne vil nedbryde føllets røde blodlegemer og slå det ihjel. Dette er også kendt inden for mennesker; og særligt inden for katte.

Jeg havde 2 valg. 1: Gøre ingenting, så ville føllet dø, og her anbefalede de så, at jeg aflivede den i stedet for at lade den dø af sig selv.
2: Sætte en behandling i gang, der både var dyr, og hvor de ikke kunne give mig nogen garanti for, om den ville overleve.

Men jeg skulle tage en beslutning NU, da hendes tilstand blev dårligere og dårligere time for time. Vi snakkede kort omkring, hvordan forløbet ville være. Det var vigtigt for mig, at hun kunne blive sammen med sin mor, at hun ikke skulle "ligge på et bord", og at hun ville blive 100 % uden mén, hvis hun klarede den. Det garanterede de mig, dog med det lille men, at der i år var 3 tilfælde før hende - og ingen af dem havde klaret den. Så det var noget af en gyser, jeg gik ind til. Dog mente de, at hendes odds var gode, da hun var stærkere end de andre havde været og ikke mindst var ældre. Så behandlingen gik i gang.

Mandag fik hun nyt blod og plasma. Hendes blodprocent var på 9. Den skal være på minimum 30! Hun var dvask og træt og spiste ikke ordentligt. Hun var helt blottet for energi. Efter hun havde fået blod, kom hun dog på benene og var noget mere på. Begyndte at søge mere målrettet efter patterne, men blev hurtigt træt og opgav. Hun fik væske og var under overvågning.

Tirsdag var hendes tal steget til 22 og hun fik en omgang blod mere. Nu var spørgsmålet, om antistofferne ville nedbryde hendes blodlegemer hurtigere, end hun selv kunne nå at danne nyt blod. Det tager 7 dage at danne røde blodlegemer. Så nu, hvor hun var 6 dage gammel, ville hun snart selv begynde. MEN hun var i mellemtiden løbet ind i en omgang diarre, og frygten var,

Rohans Nianor overlevede trods meget dårlige odds.

om hun havde antistoffer nok til at modstå dette. Beskeden var klar. Er hun ikke i bedring i morgen, så bør vi aflive. Det blev en lang nat.

Onsdag formiddag kørte jeg derud igen, og glæden var stor. Hun var frisk, spiste selv og var i den grad kæk. De havde deres bøvl med hende den morgen for at give hende de sprøjter, hun skulle have. Men hun var frisk, jeg var glad. Det var ikke ovre endnu, men det var ikke lige der, hun skulle aflives.

De næste dage går det langsomt men sikkert frem. Tallene stiger og falder lidt, og hun bliver mere og mere kæk. Der begynder at være alvorligt håb for, at jeg rent faktisk kan få hende med hjem igen.

10 dage efter, at hun blev indlagt, kan jeg langt om længe for hende med hjem igen. Og glæden er stor.

Airoja har været en stjerne igennem alt dette og har virkelig været så flink. Dyrlægerne kunne gøre alt, og hun fik meget ros på Højgård over at være en meget sød, nem og god hoppe.

Nianor er nu frisk og frejdig og har taget det hele i "stiv hov". Hun har ingen mén og vil ikke få nogen. Og det er ikke til at mærke på hende, at hun fra hun var 4 dage gammel og 10 dage frem blev stukket i mange gange om dagen. Hun er kærlig, sød og hengiven og tror på, at mennesker vil hende det godt - og ikke mindst i live.

Fakta om Neonetal Isoerytrolyse (NI)
Føl vil typisk blive syge indenfor 5-36 timer efter fødsel.

Blege slimhinder, der senere bliver gule.

Føllene virker nedtrykte, svage og sløve og nogle udvikler feber.

Det antages, at der er mange flere føl, end der vides, der dør af NI. De fleste vælger ikke at få obduceret deres føl, når de dør tidligt, og mange anser bare føllet for svagt. Vælger de samme hingst igen, vil det med stor sandsynlighed opstå igen, og man kan stå uvidende over, hvorfor denne hoppe kun får føl, der dør. Det er oftest 2. føl i samme kombination, der får antistofferne. Og man kan derfor godt få det første føl uden komplikationer. Vælger man en anden hingst, er sandsynligheden meget lille, og mange opdager det derfor aldrig. Dette kan forebygges ved at få taget blodprøver på hopper og hingst og se, om de er kompatible.

I ridehesten 07/13 er der en kort artikel omkring NI, og der vil være en opfølgning i et senere nummer af ridehesten med en mere detaljeret beskrivelse.

Nyt fra foreningen

Indskrivning af føl
ANCCE har strammet op om reglerne og tidsfristerne i stambogen. Især drejer det sig om indskrivning af føl.

Fra papirerne er udstedt, har avleren 5 uger til at få dyrlægen ud, udfylde papirerne og sende dem retur til den stambogsdelegerede.

Vi anbefaler avlerne, at de får betalt til stambogen senest i september måned, så føllene har pas inden årets udgang.

Overholder du ikke tidsfristerne, koster det et strafgebyr på 50 Euro (375 kr.) oven i indskrivningsgebyret.

Søg om tilskud til en aktivitet
Foreningen tilbyder nu tilskud til de arrangementer, som medlemmerne arrangerer for bredden af medlemmerne. På hjemmesiden under menuen "Foreningen" finder du en formular, hvor du kan søge om tilskud.

Galleriet på hjemmesiden
Alle medlemmer kan ganske gratis få deres hest/heste på galleriet på foreningens hjemmeside. Og du kan til hver en tid få skiftet dine fotos ud.

Send fotos til redaktion@prehorse.dk - billederne behøver ikke at være de originale (høj opløsning), da det er til hjemmesiden.

Foreningens 20 års jubilæum
Til næste år fylder foreningen 20 år, og det skal fejres. Vi søger derfor showryttere til dyrskuerne, hvor vi bl.a. kunne tænke os at vise P.R.E. hestens alsidighed. Ryttere Øst for Storebælt skal kontakte Lika Ottosen, og ryttere Vest for Storebælt skal kontakte Maybritt Rønn.

Freka Shop
Foreningen har nu lukket den gamle shop og har solgt ud af lageret. Fremover køres shoppen af Freka, hvor du online kan bestille og betale for dine varer. Har du idéer til andre ting til shoppen, så kontakt Lika Ottosen.

Ny mail og adresse
Husk at give besked til foreningen, hvis du flytter eller får ny mail adresse. Det er ærgerligt at sende f.eks. bladet forgæves. Derudover foregår meget af foreningens kommunikation via mail; f.eks. nyhedsbreve.

Ved adresseændring kan du udfylde en formular på hjemmesiden i menuen "Foreningen". Har du fået ny mail adresse, så mail det til vores kasserer, Irmelin Fasterholdt Nørmark.

P.R.E. DAG - REGION ØST
Salgheste og avlshingste

Har du en avlshingst, du gerne vil vise frem, eller har du en P.R.E. til salg, så kan du melde den til dette fælles arrangement for medlemmer af foreningen.

Det koster 200 kr. pr. hest, og der er inkluderet en boks i prisen.

Der vil være en udendørs ridebane til at varme op på, og fremvisningen foregår i ridehus. Du bestemmer selv, om du vil vise hesten for hånd eller ride den.

Vil du sælge noget af dit rideudstyr, kan du gratis komme med det til vores lille salgsbod. I pausen vil Berdino komme og lave et lille show.

Det foregår den 16. november 2013 på Turban Stud i Gilleleje.

Tilmelding skal ske til:

Margrethe Mogensen
contact@korsmosegaard.com
Mobil: 40 87 06 19

Du skal oplyse så meget om din hest som muligt inkl. dens alder og uddannelsesniveau.

P.R.E. DAG - REGION VEST
Salgheste og avlshingste

Medio marts bliver der afholdt P.R.E dag på Fyn.

Der vil blive lejlighed til at fremvise hingste, salgsheste og deltagelse i en dressurklasse. Alle medlemmer af foreningen kan melde til.

Der kommer nærmere info om arrangementet på foreningens hjemmeside.

Arrangører:
Maybritt Rønn, Stutteri El Falcon & Mette Andersen, Stald Rohan

Priser i foreningen 2013

KODE	YDELSE	PRIS
103	Indskrivning af føl pr. stk. (se rabatter på hjemmesiden)	1.050 kr.
112	Mangelfuldt pas (manglende medicinsider) / Ny mikrochip	800 kr.
115	Kopi af pas inkl. ID kontrol med DNA	1.050 kr.
206	Basiskåring alt inkl.	2.000 kr.
231	Kopi af ejerskabskort	500 kr.
243	Farvegentest (hesten skal have givet blod tidligere - kode 516) - rabat i år.	500 kr.
309	Eksport certifikat	400 kr.
401	Kopi af pas (hvis det er beskadiget)	670 kr.
413	Ejerskabskort (hvis hesten allerede står i dit navn i stambogen)	400 kr.
516	Blodanalyse (DNA)	800 kr.
607	Ændring af hestens navn	1.100 kr.
619	Ejerskifte via ejerskabskort eller ejerskabskort, hvis hesten ikke står i dit navn	500 kr.
700	Avlerkode inkl. ejerskifte af 1 hest	1.700 kr.
802	Ejerkode (hvis du ikke vil avle, eller har en vallak - kan kun bruges til et ejerskifte og ID kontrol).	200 kr.
	Bedækningsattest - hvis du printer dem selv	0 kr.
	Bedækningsattest - hvis foreningen skal printe dem - pr. stk.	50 kr.
	A-medlemskab - ejer af en eller flere PRE heste	650 kr.
	B-medlem - støtte/passiv medlem	300 kr.

ANNONCEPRISER I PASO ESPAÑOL	
1/1 side (21 x 29,7 cm)	400 kr.
1/2 side (21 x 14,8 cm/29,7 x 14,8 cm)	250 kr.
1/4 side (10,5 x 14,8 cm)	150 kr.
1/8 side (7,5 x 10,5 cm - rubrikannonce)	100 kr.

ANNONCEPRISER HJEMMESIDEN	
Salgshest pr. stk. GRATIS FOR MEDLEMMER	200 kr.
Hingstekatalog pr. hest pr. år. inkl. præsentation på hjemmesiden	600 kr.
Annonce for stutteri i hingstekatalog A4 i farver pr. år	400 kr.
Hingstepræsentation på hjemmesiden	200 kr.
Køb & Salg	50 kr.